

▲ Morten Goll er leder af Trampolinhuset i København, et medborgerhus for danskere og flygtninge. På samme måde som højskolerne lader Trampolinhuset flygtningene "leve demokratiet" i stedet for at holde skåltaler for det. – Foto: Alba Oren.

Højskoletanken kan lære flygtninge at deltage

I det københavnske medborgerhus Trampolinhuset lader man flygtningene mærke demokratiet på egen krop, fortæller leder Morten Goll

interview

AF EVANDER PEDERSEN

pedersen@k.dk

● Hvordan er I inspireret af Grundtvigs højskoletanke i Trampolinhuset?

► Vi havde i et stykke tid arbejdet med at udvikle et demokratisk rum for flygtninge. Det resulterede i, at vi vandt Hal Koch-prisen i 2011. Herefter begyndte jeg at interessere mig for Hal Koch og senere også Grundtvig. Det gik op for mig, at jeg delte Grundtvigs bekymring for demokratiet. Han indså, at man ikke kunne slippe af med demokratiet, så hvis bønderne skulle have indflydelse, blev man nødt til at give dem et niveau af dannelse. På samme måde undgår vi ikke, at der kommer flygtninge til landet, medmindre vi får soldater til at bevogte grænsen. I stedet må vi omfavne demokratiet og finde metoder, der kan få det til at fungere. Der kommer folk til Danmark med et kulturelt værdisæt, som adskiller sig i eksempelvis synet på kønsroller. Det har venstrefløjen været bange for at italesætte, men vi er nødt til at håndtere det, ellers ender det i en katastrofe.

● Hvordan forsøger I konkret at hjælpe med integrationen af flygtningene?

► Vi skaber et netværk mellem folk, og vi bruger i hverdagen metoder, som er demokratisk dannende. På samme måde som højskolerne "lever vi demokratiet" i Trampolin-

huset. For hvis der er noget, der ikke fungerer, er det, når kommunerne sender flygtningene på kursus i demokrati, hvor de får læst og påskrevet. Man kan ikke overbevise folk om, at demokratiet er den bedste styreform uden at lade dem mærke demokratiet på egen krop. Hos os mærker de det til husmøderne, hvor man kan tage ting op, der bør ændres eller udvikles, og så har vi en demokratisk dialog om det.

● I Trampolinhuset og på højskolerne er der fokus på fællesskab. Hvorfor er det vigtigt for flygtninge?

► Flygtningene kommer fra asylcentre, som ufrivilligt opdrager folk til at blive klienter i velfærdssamfundet. De bliver modtaget med godgørelse og almisser, men der bliver ikke forlangt noget til gengæld. At være afhængig af almisser er ødelæggende for selvforståelsen og fører til isolation og handlingslamelse. De venner sig hurtigt til, at danskerne er nogle, man får noget af. Hos os skal man arbejde – gøre rent, lave mad eller undervise i engelsk eller arabisk – for at få betalt transporten til og fra centret og for at få lov til at deltage i de sociale sammenhænge. Vi lærer dem i det små, hvad det vil sige at være bundet af en social kontrakt, som de senere i livet kan bruge til at forstå borgernes rolle i Danmark. På et tidspunkt havde vi en afghaner, der – mine egne fordomme taget i betragtning – lignede en tegneserieterro-

rist. Jeg frygtede for, hvordan vi skulle integrere ham, men jeg bød ham velkommen og fortalte ham, at vi havde brug for hans viden og arbejdskraft og ville respektere ham betingelsesløst, hvis han gengældte det. Vi behøvede ikke at tale om kultur, for når respekten og demokratiet er til stede, går de fleste ting helt af sig selv. Efter kort tid var han med til husmøderne, stod for madlavning og var den første til at pointere, hvis vi skar nogle hjørner på det demokratiske.

● På hvilke områder adskiller Trampolinhuset sig fra højskolerne?

► Højskolerne blev skabt for at binde nationen sammen og sørge for, at unge mennesker fra forskellige landsdele fra forskellige dannede. Flygtningene har brug for demokratisk dannelse, men de har også brug for et lokalt netværk, der kan hjælpe dem med at finde arbejde og bolig. Trampolinhuset arbejder med lokalsamfundet og de lokale, danske frivillige i området. Jeg tog selv på kunsthøjskole i Holbæk for at danne mig et netværk, selvom jeg boede i Viborg. Hvis jeg var taget tilbage til Viborg, havde jeg intet fået ud af opholdet, fordi alle mine bekendtskaber blev på Sjælland. Flygtningene kan derimod ikke flytte fra den kommune, hvor de er blevet bosat. Opholdet er intet værd, hvis højskole-netværket blot ender som et Facebook-netværk.